

uden om dette, sådan som dette samfund er indrettet. Hvor profithensyn står i skarp modsætning til menneskelige hensyn, er et dyrt og alligevel utilstrækkeligt kontrolapparat en nødvendighed. I et socialistisk Danmark, hvor kontrollen med produktionen ligger hos folk, der arbejder på og bor omkring virksomhederne, vil den samme modsætning ikke optræde. Det vil derfor heller ikke være nødvendigt med det kæmpebureaukrati, som skal til for at dæmpe blot de værste skavanker ved det kapitalistiske samfund.

Til nr. 5.

Hvert år indføres tusindvis af nye kemiske stoffer i den danske produktion. Normalt ved man ikke, om de nye stoffer er skadelige for mennesker og miljø. Man ved blot, at de vil forbedre industriens indtjeningssevne.

Det kan f. eks. nævnes, at en amerikansk rapport opgør, at 90 pct. af alle kræftdødsfald skyldes faktorer i miljøet. Heroverfor har danske røster (miljøstyrelsen) hævdet, at tallet snarere er omkring det halve. Uanset hvilke af disse skøn der er nærmest sandheden, er det uacceptabelt for befolkningen.

Der må være grænser for, hvor længe vi som arbejdere i og naboer til virksomhederne kan finde os i at være forsøgskaniner. Det kan under ingen omstændigheder accepteres, at der først bliver grebet ind, når et anseligt antal mennesker er bukket under for sygdom eller død. At overlade bevisbyrden for stoffernes skadelighed til ofrene er et grotesk eksempel på kapitalismens umenneskelighed. Det er derfor et helt rimeligt krav, at industrien skal bevise ethvert nyt stofs ufarlighed, før det tillades i produktionen.

Efterhånden bør en sådan godkendelsesordning udvides til også at gælde stoffer, der allerede bruges i produktionen, ligesom den bør udvides til alle produkter (varer) og ikke kun kemikalier, som indgår i produktionen.

VS er klar over, at en forhåndsgodkendelse af nye stoffer ikke giver nogen sikker garanti. Inden for levnedsmiddelproduktionen, hvor der allerede findes en såkaldt godkendelsesordning (positivlisten), findes der således mange sundhedsskadelige stoffer på listen. Hensynet til industrien står jo over hensynet til menneskets og miljøets sundhed, og derfor er staten temmelig rundhåndet, når der skal uddeles godkendelser.

Men en ordning med forhåndsgodkendelse af nye stoffer vil åbne mulighed for en bedring i forhold til de nuværende tilstande, hvor industrien uhindret kan hælde alverdens gifte i hovedet på arbejdere og omkringboende.

For at bøde lidt på den statslige rundhåndethed med godkendelser skal — efter VSs opfattelse — enhver ansøgning om at tage et nyt stof i anvendelse tilstilles arbejder-, forbruger- og miljøorganisationerne, således at disse kan undersøge, om bevismaterialet er tilstrækkelig veldokumenteret.

En udvidet indsigt i produktionsprocesserne vil styrke kampen for et bedre miljø — både på jobbet og i omgivelserne.

Industrien vil selvfølgelig protestere voldsomt og finde dette både urimeligt og uigennemførligt, hvis miljøbeskyttelsen fortsat skal foregå alene på kapitalens betingelser. Men ud fra befolkningens synspunkt er det naturligvis rimeligt, og det ville også være gennemførligt, hvis det faktisk var sådan, at folketingsret varetog folkets interesser.